



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 385/2025-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Martinom Jankovičom, advokátom, Železničná 257/19, Revúca, proti uzneseniu Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 17C/13/2023 z 21. februára 2025 takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci**

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 3. apríla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), na rovnosť účastníkov podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dodatkový protokol“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením všeobecného súdu v civilnom spore o sťažnosti proti uzneseniu o výške trov konania. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Sťažovateľ sa žalobou doručенou okresnému súdu 8. augusta 2023 domáhal proti žalovanému zaplata 6 507,66 eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % zo sumy 6 507,66 eur od doručenia žaloby žalovanému do zaplata. Okresný súd rozsudkom z 5. januára 2024 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sťažovateľovi 2 000 eur spolu s úrokom z omeškania 9,25 % zo sumy 2 000 eur od 4. októbra 2023 do zaplata a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Sťažovateľovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania

v plnom rozsahu zo súdom priznanej náhrady. Proti rozsudku okresného súdu podal žalovaný odvolanie.

3. O odvolaní žalovaného rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom sp. zn. 17Co/28/2024 z 18. septembra 2024 tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 2 000 eur a v časti úroku z omeškania žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol odvolací súd tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania o nároku na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy a žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania o nároku na úrok z omeškania v rozsahu 100 %.

4. Podaním z 15. októbra 2024 žalovaný uviedol, že mu vznikli výdavky súvisiace s cestou na pojednávanie na okresný súd 19. decembra 2023 na služobnom vozidle na trase Bratislava – Revúca a späť. Cestovné náklady vyčíslil na 222,197 eur pozostávajúce z náhrady za použitie cestného motorového vozidla a ceny spotrebovaných pohonných hmôt. Následne si vypočítal, že mal v spore percentuálny úspech 8,8 % a v tom zmysle si žalovaný vyčíslil trovy konania 19,55 eur (8,8 % zo sumy 222,197 eur).

5. Okresný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka z 18. decembra 2024 rozhodol o výške trov konania tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 191 eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 1 241,03 eur (I) a žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 222,20 eur (II). Uznesenie bolo vo vzťahu k výroku II odôvodnené tým, že postup žalovaného pri vyčíslení trov bol nesprávny. Žalovaný mal v časti o nároku na úrok z omeškania úspech v plnom rozsahu, v tejto časti mu tak patrí nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalovaný si trovy konania uplatnil v sume nižšej, ako na akú má v zmysle rozhodnutia odvolacieho súdu nárok, pričom vyčíslenie trov konania stranou sporu pre súd pri rozhodovaní o výške náhrady trov konania nie je záväzné, jeho účelom je vyčíslenie a preukázanie tých trov konania, ktoré súdu zo spisu nevyplývajú, ale ktoré strane vznikli. Žalovaný si vzniknuté trovy konania nesprávne krátil pravdepodobne následkom nesprávneho porozumenia výrokom rozhodnutia krajského súdu. Súd vychádzal z rozhodnutia odvolacieho súdu a trovy konania, ktoré žalovanému preukázané vznikli, mu priznal v plnej výške.

6. Proti výroku II uznesenia okresného súdu z 18. decembra 2024 podal sťažovateľ sťažnosť, v ktorej uviedol, že rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou súdneho konania, preto i na túto časť konania dopadajú postuláty spravodlivého procesu. Vyššia súdna úradníčka pri rozhodovaní pochybila a vniesla do tohto procesu rozhodovania prvok svojvôle, pretože jej neprináležalo prekročiť návrh žalovaného na náhradu trov konania. Žalovaný si uplatnil trovy konania 19,55 eur, preto vyššia súdna úradníčka nemohla priznať žalovanému náhradu trov konania vo výške 222,20 eur, ale nanajvýš v uplatnenej sume 19,55 eur, aj keby táto bola uplatnená v nesprávnej výške. Sťažovateľ tiež poukázal na fakt, že zástupkyňa žalovaného sa 19. decembra 2023 zúčastnila až dvoch pojednávaní na okresnom súde v konaní, okrem predmetného konania aj v konaní sp. zn. 17C/18/2023. Cestovné výdavky mali byť krátené na polovicu. Žalovanému tak mali byť priznané trovy konania 9,78 eur.

7. O sťažnosti rozhodol okresný súd namietaným uznesením z 21. februára 2025, ktorým sťažnosti čiastočne vyhovel. Okresný súd zmenil sťažnosťou napadnuté uznesenie z 18. decembra 2024 tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 55,55 eur (I), a vo zvyšnej časti

sťažnosť žalobcu zamietol (II). Okresný súd vychádzal z toho, že krajským súdom bolo právoplatne rozhodnuté, že sťažovateľ ako žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania o nároku na úrok z omeškania v rozsahu 100 %. Preto ak žalovanému v predmetnom súdnom konaní v súvislosti s nárokom na náhradu úrokov z omeškania vznikli trovy, v zmysle rozhodnutia odvolacieho súdu je žalobca povinný žalovanému ich nahradiť v rozsahu 100 %. Z vyčíslenia trov žalovaného jasne vyplýva, že si cestovné vyčísliť v sume 222,20 eur, ale keďže bol toho názoru, že jeho percentuálny úspech v konaní je len 8,8 %, patrí mu podľa neho náhrada len vo výške 8,8 % z tejto sumy, t. j. 19,55 eur. Tento práv názor je nesprávny, pretože žalovanému patrí 100 % všetkých trov konania o náhradu úrokov z omeškania vrátane cestovného.

8. Okresný súd považoval za dôvodnú námietku sťažovateľa, že sa malo zohľadniť, že zástupkyňa žalovaného sa v daný deň zúčastnila dvoch pojednávaní na okresnom súde. Cestovné výdavky tak boli vynaložené v súvislosti s dvomi súdnymi konaniami, preto žalovanému vznikli v predmetnom súdnom konaní cestovné náklady len 111,10 eur. Navyše, odvolací súd vychádzal pri rozhodovaní o náhrade trov konania z dvoch samostatných nárokov, preto cestovné výdavky žalovaného boli jednak spojené s nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, vzhľadom na ktorý žalovanému náhrada trov nepatrí, ako aj v súvislosti s nárokom na náhradu úrokov z omeškania, v súvislosti s ktorým žalovanému náhrada trov patrí. Cestovné výdavky boli teda vynaložené v súvislosti s dvomi nárokmi a v súvislosti s nárokom na náhradu úrokov z omeškania vznikli trovy konania len v rozsahu polovice cestovného pripadajúceho na toto súdne konanie. Možno teda konštatovať, že žalovanému vznikli v predmetnom súdnom konaní v súvislosti s nárokom na náhradu úrokov z omeškania cestovné náklady 55,55 eur.

9. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že trovy konania boli žalovanému priznané nad rámec toho, čo si uplatnil, súd uviedol, že z podania žalovaného, ktorým si vyčísliť trovy, je zrejmé, že sa nerozhodol uplatňovať si len časť trov konania, ktorých náhrada mu patrí. Žalovaný si nesprávne vyložil rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania a bol toho názoru, že si nemôže uplatňovať viac ako 8,8 % z trov. Súd preto nerozhodol v rozpore s vôľou strany sporu, keď jej priznal viac ako 19,55 eur, ale určoval výšku trov podľa obsahu spisu, keďže z podania je zrejmé, že vôľou žalovaného bolo, aby mu žalovaný nahradil taký podiel cestovného, aký mu v zmysle rozhodnutia odvolacieho súdu patrí. Žalovanému teda patrí náhrada cestovných nákladov 55,55 eur.

## II.

### Argumentácia sťažovateľa

10. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti zotrváva na názore, že okresný súd priznal žalovanému náhradu trov konania nad rámec jeho návrhu, a tým mu priznal náhradu, ktorú žalovaný nežiadal. Okresný súd nemal právomoc dotvárať vôľu žalovaného. Súd môže vychádzať pri rozhodovaní o výške trov konania zo súdneho spisu, avšak iba vtedy, ak strana nepredloží návrh na priznanie trov konania v konkrétnej čiastke. V okolnostiach prejednávanej veci pritom nešlo o vyčíslenie trov konania vyplývajúcich z obsahu spisu, keďže žalovaná súdu predložila vyčíslenie trov konania (cestovného), ktoré si výslovne uplatnila vo výške 19,55 eur. Dodáva, že zástupkyňa žalovaného sa zúčastnila v daný deň dvoch pojednávaní, preto vzhľadom na duplicitu vyúčtovania cestovného mal okresný súd priznať žalovanému náhradu trov konania 9,78 eur. Odôvodnenie priznanej výšky

trov konania žalovaného je podľa sťažovateľa nepreskúmateľné a nelogické. Táto námietka tvorí nosnú časť jeho argumentácie k namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. V tejto súvislosti namieta porušenie princípu kontradiktórnosti konania (rovnosti zbraní). To odôvodňuje tým, že vyjadrenie žalovaného k jeho sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu z 18. decembra 2024 mu bolo doručené až spolu s ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením. Sťažovateľ bol tým ukrátený o možnosť oboznámiť sa a prípadne zaujať stanovisko k vyjadreniu žalovaného z 30. januára 2025. Vo vzťahu k tejto argumentácii sťažovateľ poukázal na ustálenú judikatúru ústavného súdu (týkajúcu sa nedoručenia sťažnosti) a požaduje aj vyslovenie porušenia základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

12. Sťažovateľ tiež namieta zmätočnosť napadnutého uznesenia, pretože z jeho výroku nie je jasné, ktorý výrok bol zmenený. Keďže sťažnosť podal iba proti II. výroku uznesenia vyššej súdnej úradníčky, mal to okresný súd jasne vo výrokovej časti napadnutého uznesenia špecifikovať. Formulácia napadnutého uznesenia však môže viesť k názoru, že ho zmenil ako celok, teda aj v časti priznanej náhrady trov konania sťažovateľovi. Napadnuté uznesenie okresného súdu má potenciál zasiahnuť aj do jeho majetkovej sféry, preto namieta aj porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu. Sťažovateľ poukazuje na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Kľačanová proti Slovenskej republike, resp. na nález sp. zn. IV. ÚS 123/2023, v zmysle ktorého ústavný súd pristúpil k prieskumu napriek sume 39 eur. Sporné kritérium bagateľnosti má svoj význam len ako podporný, nie hlavný a jediný argument odmietnutia ústavnej sťažnosti.

### III.

#### **Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti**

13. Rozhodovacia činnosť ústavného súdu vo vzťahu k rozhodnutiam civilných súdov o náhrade trov konania vychádza z toho, že skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00). Na tento výklad nadväzuje rozhodovacia činnosť ústavného súdu, ktorá zdôrazňuje jeho zdržanlivosť k výkladu zákonného práva o náhrade trov konania, keďže problematika trov konania má akcesorickú povahu, a preto sa k zrušeniu napadnutého výroku o trovách konania treba uchýľovať iba výnimočne pri zistení extrémnemu zásahu do základného práva (II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

14. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia síce neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, avšak z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (napr. IV. ÚS 418/2023).

15. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nastoľuje nosnú otázku prekročenia návrhu žalovaného na náhradu trov konania. V posudzovanom prípade ide o namietaný ústretový prístup okresného

súdu pri priznaní náhrady trov konania (cestovných nákladov) žalovanému. Zároveň je však potrebné zobrať do úvahy, že cestovné výdavky boli žalovaným pri uplatnení náhrady trov vyčíslené v plnej výške, no vlastnou interpretáciou výroku o nároku na náhradu trov konania dospel k záveru o potrebe ich percentuálneho vyjadrenia. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že pri svojom rozhodovaní uprednostnil preňho záväzný právoplatný výrok krajského súdu o nároku na náhradu trov pred vyčíslením týchto trov žalovaným. Zároveň z odôvodnenia je zrejmá aj úvaha okresného súdu o konkrétnosti priznanej výšky trov, keď prihliadol na to, že vyčíslenie nezohľadnilo skutočnosť, že žalovaný mal úspech len v časti nároku na úroky z omeškania. Ústavný súd už vyslovil, že ani kontroverzný názor, s ktorým možno aj nesúhlasiť, ak je riadne odôvodnený, nemá intenzitu ústavného porušenia (II. ÚS 354/2023). Pri posudzovaní intenzity namietaného zásahu do základných práv sťažovateľa nemožno opomenúť ani samotnú sumu priznaných trov konania (55,55 eur) oproti podľa sťažovateľa správne vyčísleniu 19,55 eur, resp. 9,78 eur.

16. Ústavný súd konštatuje, že okresný súd konal v medziach svojej právomoci, rešpektujúc právoplatné rozhodnutie krajského súdu o nároku na náhradu trov konania, jeho úvahy nie sú nelogické a ani nie sú prejavom právneho omylu, a preto ich považuje za ústavne akceptovateľné. Z ústavnej sťažnosti zároveň nevyplýva, že výrok krajského súdu o nároku na náhradu trov sťažovateľ napadol mimoriadnym opravným prostriedkom, Civilný sporový poriadok pritom rozlišuje medzi rozhodovaním o nároku na náhradu trov konania a rozhodovaním o výške náhrady trov konania.

17. Vo vzťahu k námietke zmätočnosti a nejasnosti výroku napadnutého uznesenia je potrebné uviesť, že § 224 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) poskytuje sťažovateľovi účinný právny prostriedok nápravy – návrh na opravu chýb v písaní, počítaní a iných zrejmych nesprávností, ktorým sa môže domáhať preskúmania zákonnosti (správnosti) znenia výrokovej časti uznesenia, a umožňuje mu dosiahnuť účinnú nápravu vzhľadom na právomoc súdu v prípade, že dospeje k záveru o zrejmej nesprávnosti slovného znenia výrokovej časti svojho rozhodnutia, túto nesprávnosť odstrániť vydaním opravného uznesenia (porov. I. ÚS 127/2024). Preto ustanovenie § 224 CSP poskytuje sťažovateľovi účinný právny prostriedok nápravy – návrh na opravu chýb v písaní, počítaní a iných zrejmych nesprávností, ktorými sa môže domáhať preskúmania zákonnosti (správnosti) znenia výrokovej časti uznesenia okresného súdu.

18. V súvislosti s námietkou sťažovateľa o nedoručení vyjadrenia žalovaného k jeho sťažnosti, čím mali byť porušené jeho práva zaručené v čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd poukazuje na záver vyjadrený v aktuálnom uznesení č. k. III. ÚS 196/2025-20 z 9. apríla 2025. V ňom vyslovil, že princíp kontradiktórnosti nachádza uplatnenie aj v konaní o sťažnosti, pričom z dôvodu jeho nerešpektovania v danej veci vyslovil porušenie práv pre závažnejšie pochybenie spočívajúce v nedoručení samotnej sťažnosti protistrane. Išlo o vyššiu intenzitu zásahu do práv protistrany než v prejednávacom prípade, pretože protistrana by z dôvodu takého pochybenia nemala informáciu o tom, že sťažnosť bola podaná a že konanie o nej prebieha. V predmetnej veci však išlo o vyjadrenie žalovaného k sťažnosti sťažovateľa, pričom obe strany mali vedomosť o rozhodovaní okresného súdu o výške trov konania, ako aj o prebiehajúcom sťažnostnom konaní. Okrem toho odôvodnenie napadnutého uznesenia neobsahuje žiadne skutočnosti z vyjadrenia žalovaného. Nedoručenie vyjadrení žalovaného sťažovateľovi zásadným

spôsobom neporušilo zásadu kontradiktórnosti konania. Preto námietku porušenia zásady konradiktórnosti ústavný súd hodnotí ako nedôvodnú.

19. Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením ústavný súd konštatuje, že zo skutočností, ktoré sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti uviedol, nevyplýva žiadna možnosť ich porušenia, reálnosť ktorých by mohol ústavný súd posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

20. Ústavný súd tak dospel k záveru, že sťažovateľom uplatnené sťažnostné námietky nie sú dôvodné, preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 17. júla 2025**

**Robert Šorl**  
**predseda senátu**